

Eräitä ympäristönsuojeluviranomaisen tehtäviä koskevan toimivallan siirtäminen viranhaltijalle

RAKYL 18.05.2022 § 79
568/00.02.09/2022

Valmistelija

Ympäristösuunnittelija Heidi Käyhkö, puh. 044 417 4687,
heidi.kayhko@savonlinna.fi

Selostus

Kuntien ympäristönsuojeluhallinnosta annetun lain (64/1986) 7 §:n mukaan kaupunginvaltuusto voi antaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle oikeuden siirtää toimivaltaansa edelleen alaiselleen viranhaltijalle, jolle laissa erikseen toisin säädetä. Toimivaltaa ei voida siirtää asiassa, joka sisältää hallintopakon käyttöä. Viranhaltijalla, jolle siirretään kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle kuuluvaa toimivaltaa, tulee olla tehtävän edellyttämä pätevyys.

Savonlinnan kaupungin hallintosäännön (päivitetty viimeksi 21.2.2022) 5 §:n mukaan lautakunta voi siirtää hallintosäännössä sille annettua päätösvaltaa edelleen toimialansa viranhaltijalle. Se, jolle toimivaltaa on edelleen siirretty, ei voi enää siirtää toimivaltaa edelleen. Lautakuntien päätösvallan siirrosta on pidettävä luetteloa lautakunnan alaisella toimialan tehtäväalueella.

Viranomaiselle laissa säädettyä toimivaltaa ei kuitenkaan voida siirtää suoraan hallintosäännöllä, vaan toimivallan siirtäminen edellyttää kyseiseksi viranomaiseksi nimetyn toimielimen päätöstä.

Rakennus- ja ympäristölautakunta on päivittänyt viimeksi 6.3.2019 § 60 ympäristöpäällikölle delegoimaansa päätösvaltaa koskevan luettelon. Toiminnanharjoittajien, kiinteistön omistajien ja kaupunkilaisten näkökulmasta asioiden käsittelyn sujuvoittamiseksi delegointitarvetta on syytä tarkastella vähintään kerran toimielimen toimikauden aikana sekä lisäksi lainsäädännön muutosten yhteydessä. Ympäristönsuojelulain 22 §:ssä tarkoitetun yleisen puhevallan käytön delegoinnilla nopeutetaan asioiden hoitoa.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 §:n perusteella Savonlinnan kaupungin ympäristölupaviranomaisen myöntämien ympäristölupien vähäisiä muutoksia koskevien hakemusten käsittely on jo delegoitu ympäristöpäällikölle. Delegointi puuttuu vastaavien maa-aineslain (555/1981) mukaisten lupien sekä maa-aineslain ja ympäristönsuojelulain mukaisten yhteislupien käsittelyn osalta. Vähäisiä muutoksia ovat:

- lupa-asian siirtäminen toimivaltaiselle viranomaiselle
- luvan siirtäminen muuttumattomana toiselle toiminnanharjoittajalle
- seuranta ja tarkkailua koskevien suunnitelmien hyväksyminen tai tarkkailumääräysten muuttaminen
- luvan rauettaminen, selventäminen ja määräajan pidentäminen
- lupapäätöksestä poikkeaminen, vakuuden vapauttaminen
- ottamisen keskeyttäminen.

Lainsäädäntö edellyttää kiireellisissä tilanteissa valvontaviranomaiselta ryhtymistä välittömiin valvontatoimiin. Viranhaltijalla on tällöin oltava toimivalta antaa pikaisia määräyksiä tai tarvittaessa keskeyttää toiminta. Välitöntä valvontaa ja määräysten antamista koskevat asiat tulee saattaa kuitenkin lautakunnan käsiteltäväksi viivytyksettä. Ympäristönsuojelulain

182 §:n mukaan 181 §:ssä tarkoitetun toiminnan keskeyttämisen voi suorittaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen puolesta kiireellisessä tapauksessa tämän määräämä viranhaltija.

Ympäristönsuojelulain 180 §:n mukainen pilaantumisen ehkäisemiseksi annettu määräys voi koskea toimea tai rajoitusta, toiminnan tarkkailua tai tiedottamista taikka valvontaa varten tarpeellisten tietojen antamista. Valvonnan mahdollistamiseksi viranhaltijalla tulee olla laaja tiedonsaanti- ja tarkastusoikeus.

Jätelain (646/2011) tehokas valvonta edellyttää ympäristönsuojeluviranomaisen toimivallan osittaista delegointia viranhaltijalle. Delegointi on perusteltu roskaantuneen alueen puhdistamisesta määräämisen tai muun yksittäisen määräyksen antamisen osalta, rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaisemiseksi sekä keräystoiminnan kirjaamiseksi jätehuoltorekisteriin.

Ulkoilulain (606/1973) 21 §:n tarkoittamaa leirintäaluetta koskevien määräysten antaminen on jo delegoitu, mutta 25 §:n tarkoittaman tilapäistä leirintäaluetta koskevien määräysten antamisen delegointi on puuttunut luettelosta.

Vesilain (587/2011) 5 luvun 5 §:n tarkoittaman ojitusta koskevan erimielisyyden ratkaisemisen ei edellytä toimielinkäsittelyä ja voidaan näin ollen delegoida viranhaltijalle.

Valtioneuvoston asetuksen eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (ns. nitraattiasetus 1250/2014) tarkoittaman aumausilmoituksen käsittely on sisällytetty delegointiluetteloon. Luetteloon on perusteltua lisätä myös poikkeamishakemuksen käsittely 10 §:n 2 momentissa säädetystä lannan levittämisen kieltoajasta.

Ympäristönsuojeluviranomaiselta pyydetään lukuisia lausuntoja. Lausunnon antoon on usein jouduttu anomaan lisäaikaa lautakunnan kokousaikataulustyistä. Mm. lupakäsittelyjen nopeuttamiseksi lausunnon antaminen olisi syytä delegoida viranhaltijalle.

Ympäristönsuojelulain ja jätelain osalta esitutkintapyyntöjen tekeminen poliisille rikosasioissa on jo delegoitu ympäristöpäällikölle. Vesilain osalta delegointi puuttuu. Valvontaviranomaisella on laissa annettu velvollisuus tutkintapyyntöjen tekemiseen. Tutkinnan kannalta on olennaista, että tutkintapyyntöt tehdään mahdollisimman nopeasti. Tutkintapyyntöjen tekeminen ei ole varsinaisesti viranomaisratkaisu, vaan kyse on valvonnassa havaittujen tietojen toimittamisesta poliisille. Tutkintapyyntö on myös JulkL 24 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan salassa pidettävä asiakirja, jonka toimieliimeen saattaminen johtaa esityslistan ja pöytäkirjan salaamiseen.

Kemikaalilain (599/2013) mukaan delegoitavia asioita ovat kemikaalilain ja sen nojalla annettujen säädösten, biosidiasetuksen, POP-asetuksen ja REACH-asetuksen valvonta siltä osin, kun valvonta kuuluu kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Merenkulun ympäristönsuojelulain (1672/2009) 9 luvun 3 §:n tarkoittaman huvivenesataman jätehuoltosuunnitelman hyväksyminen ei edellytä toimielinkäsittelyä ja voidaan näin ollen delegoida viranhaltijalle.

Alueellinen jätelautakunta on siirtänyt päätösvaltaansa (delegointiluettelo päivitetty viimeksi 26.11.2019 § 23) ympäristöpäällikölle jätteen lajitteluvaatimuksista ja käsittelyyn toimittamisvaatimuksista poikkeamiseksi. Alueellinen jätelautakunta ylläpitää em. delegointiluettelo.

Esittelijä	Ympäristöpäällikkö Matti Rautiainen, puh. 044 417 4685, matti.rautiainen@savonlinna.fi
Päätösehdotus	Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää siirtää toimivaltaansa alaiselleen ympäristöpäällikölle pöytäkirjaliitteessä A esitetyn päivitetyn delegointiluettelon mukaisesti ja kumota rakennus- ja ympäristölautakunnan edellisen delegointipäätöksen 6.3.2019 § 60.
Käsittely	Lautakunnan toimivaltaa on tehtävien tarpeen vaatiman hoidon vuoksi mm. tiedonsaanti- ja tarkastusoikeuden osalta perusteltua siirtää myös muille ympäristönsuojelupalveluiden viranhaltijoille. Toimivallan siirtäminen on esitetty lisäyksenä <u>pöytäkirjaliitteessä A</u> .
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin Käsittely -kohdassa tehtyjen muutosten mukaisena.